

Série generálních zkoušek v brněnské opeře začala 21. listopadu 2005 a dvě stě let po historické bitvě u Austerlitz (Slavkova) se tak uskutečnila premiéra opery o 13 obrazech. Libreto S.Prokofjeva a M. Mendelsonové provedl dirigent Sergej Politikov (ze 42 postav a hlasů řadu rolí zpívají ruští a ukrajinští pěvci Dmytro Grishyn, Tatjana Teslia, Ivan Choupenitch, Natalia Romanová, Jurij Kruglov, Irina Bozhedomova, Yevhen Shokalo, Jurij Gorbunov aj.

III. Co přinesla dosud poslední rekonstrukce bitvy u Slavkova (2. 12. 2005)? Na rekonstrukci bitvy, která změnila mapu Evropy, si dalo sraz 3 800 nadšenců ze 23 zemí, fanoušci vojenské historie v dobových uniformách vojsk císaře francouzského s rakouskou a ruskou armádou, přes 30 tisíc diváků a několik televizních zahraničních štábů. Představitelé granátníků císařské rakouské armády vyšli na pochod pěšky od Olomouce směrem k Brnu, kde předvedli rozhodující bitvu 2.12. odpoledne na 50tihektarovém poli u Tvarohné (vše v organizaci prezidenta Středoevropské napoleonské společnosti I.Vystrčila).

Bitva ovšem ve skutečnosti začala 2 prosince nad ránem a před polednem skončila vítězstvím Napoleona: vlákal svého nepřítele do pasti a vpadl mu do týlu strategickým manévrem, nazývaným „lví skok“. Přivedl do bitvy na 75 tisíc mužů proti 90 tisícům vojáků rakousko-ruské armády, rakouský císař byl nucen vzdát se Tyrol, Benátska a Dalmácie. V bitvě bojovalo na 160 tisíc vojáků a památkou na 20 tisíce padlých je Mohyla míru.

Podle MF Dnes 3.12. 2005 vidí historik Dušan Uhlíř (autor několika knih o slavkovské bitvě) jako rekonstrukci bitvy produkt konzumní společnosti: v rekonstrukci nejslavnější Napoleonovy bitvy s jejím vítězstvím spatřuje ne oslavu, ale pietní vzpomínku. Napoleonovo vítězství poznamenalo celé Rakousko, protože to ztratilo spoustu území i obyvatel a kleslo na mocnost druhé kategorie.

K výročí bitvy tří císařů složil brněnský skladatel Dan Dlouhý Symfonii Austerlitz 1805, vzpomínku na bitvu, která sice byla vzorem taktiky, ale přinesla tisíce obětí a trvale změnila tvář Evropy. Pro Napoleona sice znamenala vrcholný triumf, tisíce vojáků tu ale našly krutou smrt. Skvělá strategie Napoleonova v r. 1805 kontrastuje s rokem 1812, kdy v tažení proti Rusku s šestisetitisícovou armádou prohrál. Mnozí z dnešních představitelů bitevních scén si uvědomovali na své kůži, že vlastně ctí vojáky, kteří na bojištích trpěli a padli.

Květuše Lepilová

Jana Jelínková jubilující

V letošním pozdním dubnu posedmé „kulatě jubilující“ Jana Jelínková je spjata s Filozofickou fakultou brněnské univerzity snad odedávna. Vystudovala ji, záhy poté nastoupila „do služby“ jako asistentka a vytrvala až do svého odchodu do důchodu. Domovským pracovištěm se jí stala brněnská rusistika – a jí se věnovala cele a zodpovědně ať již jako pedagog, organizátor či ve své odborné činnosti. Prošla – jako ostatně snad všichni v té době – výukou praktického jazyka v jazykových cvičeních, specializovala se však později na výuku ruské literatury a teorie literatury. „Zakotvila“ nakonec u výuky ruského folklóru a nejstarší literatury včetně literatury 18. století. Tomuto oboru věnovala hodně sil, společně s olomouckou rusistkou doc. Dostálovou dokonce připravily a vydaly společné skriptum, sama pak připravila skriptum seznamující studenty s ruským folklórem. Pedagogická

praxe byla její doménou – mezi studenty se cítila vždy nejlépe, jim věnovala hodně ze svého entuziasmu, s nimi na seminářích ráda a otevřeně diskutovala, je upozorňovala na zajímavá díla, na myšlenky, které jí připadaly důležité.

Po dlouhá léta to byla právě ona, kdo byl výkonným tajemníkem tehdejší rusistické katedry (dnes ústavu) – památne jsou její práce na rozvrhu, kdy ještě nebyl k dispozici žádný počítač a vše se připravovalo i kombinovalo pěkně „ručně“ – a ono to téměř vždy „se-dělo“. Kromě organizační práce byla také strážkyní dobré atmosféry – nedokázala být lhostejnou a její vstupy do dění na pracovišti měly vždy nejen logické opodstatnění, ale i společenskou úroveň a uvážlivost. Byla to také ona, která udržovala kontakt se staršími rusisty, zejména pak s Jelenou Vasiljevnu Puchljakovovou, které pomáhala po jejím odchodu do důchodu.

Neúnnavnou organizačskou byla i navenek – ačkoli se jí ani v nejmenším nevyhnuly politické peripetie konce šedesátých-začátku sedmdesátých let (jak také jinak, sama nedokázala stát stranou dění, kromě toho se jí výrazně dotkl i postih jejího manžela), zájem o „věci kolem“ byl pro ni typický pořád. Zapojila se do kulturního života, spolupodílela se na pořádání „domácích“ seminářů, pomáhala manželovi, a když se vyskytla i jen malá šance znovu vstoupit aktivně do dění po začátku „perestrojky“ ve druhé polovině 80. let, pomáhala při Městském kulturním středisku S. K. Neumanna založit *Ruský klub*, aby se na jeho besedách co nejvíce příznivců mohlo dozvědět o tom, kam právě míří ruská literatura; zamilovala si V. Rasputina a jeho eticky orientované prózy.

Její energie, zájem o nové i snaha zůstat skromně mimo první řady se projevily i v počátku devadesátých let, kdy to bylo právě její výrazně střízlivé vidění dění kolem, kterým pomohla pracovišti i jednotlivcům najít svou pozici v nové fakultní realitě. To vše jí zůstalo a zůstává i nadále – bylo kontaktu s fakultou, i když se o dění na ní stále zajímá, zato vnoučata a radost z nich přibýly. Přejeme jí pevné zdraví, hodně energie a radosti i do dalších let.

Josef Dohnal

ПРОТОКОЛ

второго заседания Президиума Международного славистического комитета, состоявшегося с 23 по 25 июня 2005 года в г. Белграде, Р. Сербии и Черногории

Второе заседание Президиума Международного славистического комитета (в дальнейшем – МСК) состоялось с 23 по 25 июня 2005 года в г. Белграде, Р. Сербии и Черногории. На заседании присутствовали: академик Милан Гюрчинов – председатель МСК (Р. Македония), проф. Лильяна Минова-Гюркова – заместитель председателя МСК (Р. Македония), проф. Димитрия Ристески – генеральный секретарь МСК (Р. Македония), проф. Хайнц Миклас (Австрия), проф. Геннадий Цыхун (Беларусь), проф. Аляксандр Лукашанец (Беларусь), проф. Тодор Бояджиев (Болгария), проф. Карл Гутшмидт (Германия), проф. Стефано Гарзонио (Италия), проф. Николас Жекулин (Канада), проф. Ян Ивар Бёрнфлатен (Норвегия), проф. Станислав Гайда – координатор комиссий МСК (Польша), проф. Луциян Суханек (Польша), проф. Дорин Гамулеску (Румыния), проф. Александр Молдован (Российская Федерация), проф. Аленка Шивиц-Дулар (Словения), проф. Слободан Маркович (Сербия и Чер-